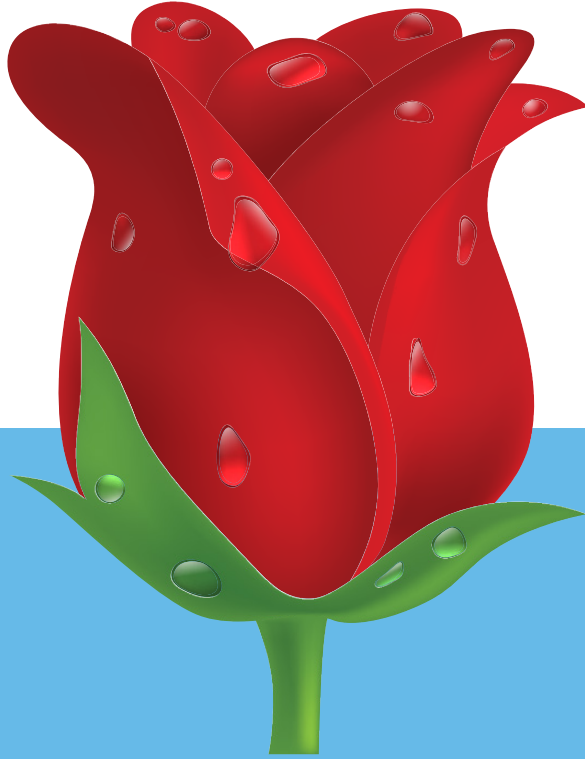

ÖĞRETMEN REHBER KİTAPÇIĞI

Zevk Meselesi

PERA MÜZESİ

Zevk Meselesi

Öğretmen Rehber Kitapçığı

İlkokul ve Ortaokul Grupları

Değerli Öğretmenler,

Suna ve İnan Kıraç Vakfı Pera Müzesi, Covid-19 önlemleri kapsamında, çevrimiçi etkinliklerine devam ediyor. Pera Öğrenme Programları, öğretmenlerin Zevk Meselesi sergisini ilkokul ve ortaokul öğrencilerine aktarabilecekleri Öğretmen Rehber Kitapçıkları hazırladı. Öğretmenler aynı zamanda sergiyi çevrimiçi olarak Zoom Meeting uygulaması üzerinden gezebilecekler.

Kitapçıklarda Zevk Meselesi sergisinden seçilmiş eserlerin açıklamaları, müfredata ve hedeflenen kazanımlara uygun etkinlik önerileri ve öğrencilere yönelik sorular yer alıyor. Kitapçıklar aracılığıyla öğretmenler, eserlerin incelenmesine ilişkin bilgi edinebiliyor. Sunulan bilgiler doğrultusunda öğrenciler, eleştirel ve yaratıcı düşünme, sorgulama, kendilerini doğru biçimde ifade edebilme becerilerini geliştiriyor. Çevrimiçi müze gezisinin ardından, dileyen öğretmenler okulda öğrencileriyle sergiler hakkında çeşitli etkinlikler yapabiliyor.

Hafta İçi Çevrimiçi Öğrenme Programı

Salı, Çarşamba, Perşembe, Cuma

10:00-10:30

10:45-11:15

11:30-12:00

Özel okulların Çevrimiçi Rehberli Tur ve Atölye Çalışmasına kişi başı katılım bedeli: 6 TL
Devlet okulları için Çevrimiçi Rehberli Tur ve Atölye Çalışması bedelsizdir.

Çevrimiçi Rehberli Tur ve Atölye Çalışması en az 10 en fazla 60 kişilik grupların oluşmakta ve rezervasyon ile gerçekleşmektedir. Rezervasyonun onaylanmasının ardından atölye linki sadece kayıta kullanılan e-posta adresine iletilmektedir.

İşbu Öğretmen Rehber Kitapçığı ("Kitapçık"), burada yer verilen her türlü bilgi ve belge Suna ve İnan Kıraç Vakfı'na aittir, yalnızca Suna ve İnan Kıraç Vakfı tarafından ve Suna ve İnan Kıraç Vakfı'nın ön izni ile kullanılabilir. Kitapçığın ve/veya içeriğinin ön izin alınmaksızın izinsiz kullanımının tespiti durumunda Suna ve İnan Kıraç Vakfı her türlü yasal haklarını kullanmayı saklı tutar. Kitapçığın 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca tüm yasal hakları saklı olup, Kitapçık herhangi bir şekilde izinsiz kopyalanamaz, üzerinde değişiklik yapılamaz, iletilemez ve/veya yayınlanamaz. Başka kurum ya da kuruluşlarca dokümanlarında yayınlanamaz.

Pera Öğrenme Hakkında

Pera Müzesi Öğrenme Programları, uygulamalı çalışmalarla pekiştirilen atölyelerle müzeyi sosyal hayatın bir parçası kılmayı amaçlıyor. Bu amaç doğrultusunda oluşturulan programlar, koleksiyon sergilerinin yanı sıra, süreli sergilere yönelik hazırlanan atölyeleri de içeriyor. Pera Çocuk (4-6, 7-12), Pera Genç (13-17), Pera+ (18+, 60+), Öğretmenler, Okul Grupları (anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise) ve Pera Engelsiz (Zihinsel Engelli) kategorileri altında birbirinden renkli ve yaratıcı etkinlikler yıl boyunca sürüyor.

Sanatın farklı akımlarına gönderme yapan atölyelerde tecrübe beklenmeksizin katılımcılar; müzeciliğe dair farklı süreçleri de inceleme imkânı buluyor. Aynı zamanda katılımcılar görerek, dokunarak, koklayarak, interaktif bir şekilde deneyimleyerek keşfediyor. Pera Öğrenme, çocukların ve gençlerin merakla bekledikleri Sanal Gerçeklik, Maker, 3 Boyutlu Tasarım, Minecraft, IoT gibi atölyeler gerçekleştiriyor. Yaratıcı drama yöntemlerini kullanarak rol yapma, doğaçlama ve oyunla, müzeyi yaşayan bir mekân olarak deneyimlemelerini sağlayan, müze bilinçlerini ve estetik becerilerini geliştiren çalışmalar yapıyor.

Senelik programı kapsamında, özel günlere yönelik de atölyeler gerçekleştiriliyor. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda çocuklara yaratıcı drama, beden perküsyonu, masal anlatımı, Çocuk Oda Orkestrası ve Çoksesli Çocuk Korosu etkinlikleri düzenleniyor. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda gençlere; Hip-Hop dans atölyesi, maske atölyesi gibi ilgi çekici ücretsiz atölyeler yapılıyor. Bunlara ek olarak, Yarıyıl Tatili Atölyeleri, Anneler Günü, Babalar Günü, Yaz Tatili Atölyeleri ve Yılbaşına Özel Atölyeler gibi farklı etkinliklere de yer veriliyor.

On sekiz yaş ve üzerindeki herkesin katılabildiği Pera+ atölyelerinde katılımcılar, farklı konularda uzmanlaşmış eğitimler eşliğinde Pera Müzesi'nin koleksiyon ve süreli sergilerini geziyor; müzeyi felsefe, müzik, edebiyat, fotoğrafçılık gibi farklı disiplinlerle birlikte deneyimliyor. Koleksiyon sergileri kapsamında farklı branşlardaki öğretmenlere yönelik sergi turu ve disiplinler arası atölyeler düzenleniyor. Atölyelerde öğretmenlere müzeyi öğrencileriyle nasıl daha etkili ve interaktif şekilde gezebileceklerine dair bilgiler de veriliyor. Bununla beraber, Pera Müzesi'nin süreli sergilerinden ilhamla hazırlanan yaz atölyelerine katılan çocukların yaratıcı dünyasını yaz sergileriyle bir araya getiriyor. Yaz atölye programında çocukların yarattıkları objelerden oluşan sergi hem atölye alanında hem de dijital platformda izleyiciyle buluşuyor.

Pera Öğrenme Programları kapsamındaki bu çok çeşitli atölyelerde herkesi kendini sanat ve tasarımla ifade etmeye, Pera Müzesi'ne bekliyoruz.

Zevk Meselesi

23 Şubat 2021 - 6 Haziran 2021

Zevk Meselesi, ortaya çıktığı 19. yüzyıldan bu yana anlamı değişikliğe uğrayan *kitsch* kavramının günümüz görsel kültürüyle kurduğu yakın ilişkiye ve beğenin in şekillenmesindeki kritik rolüne odaklanan bir grup sergisi.

Endüstri devrimi sonrası Almanya'da ucuz ve popüler resimleri betimlemek için kullanılan *kitsch* sözcüğü, zamanla çeşitli dillerde çevirisi yapılmaksızın kullanılan karmaşık bir kavrama dönüşür. Çeşitlilik, belirsizlik ve tanımsızlığın kutsandığı günümüzde *kitsch*, bu değerleri ileriye taşıyacak bir araç olabilir mi? Avangard ve *kitsch*'i birbirinin karşısına koymak yerine yan yana düşünmek, kitle kültürünü hafif, banal ve aşağı görmek yerine, güncel sanatın bu kolektif kültürle ilişkilerine yakından bakarak aralarındaki bağları keşfetmeye çalışmak, süregelen sınıflı toplumsal yapıyı biraz olsun sarsabilir mi? Beğeni yi sınıfsal bir gösterge olarak tanımlamamak mümkün olabilir mi?

Günümüzde beğeni hâlâ bir sınıfa işaret ediyor olabilir, fakat bu işareti besleyen, güçlendiren mekanizmaların yapısı artık farklılaşıyor. On üç sanatçı ve kolektif in işlerini bir araya getiren Zevk Meselesi, sınıfsal bir gösterge olarak beğeni kavramını ele alıyor, estetik anlayışın Doğu ve Batı'ya atfedilen değerlerine bakıyor, yüksek sanata karşın kitle kültürünün yükselişine odaklanıyor ve nesne kültüründen dijital kültüre geçiş sürecinde şekillenen görsel dilin sanatla kurduğu ilişki üzerine, serginin sanatçılarıyla diyalog içinde *kitsch* kavramının bugünkü zengin kullanımlarını araştırmayı hedefliyor. Hem nesnelere hem de 90'ların başından itibaren internette egemen olan görsel dil üzerinden, toplum yapısındaki sınıfsal ayrışmayı güçlendiren beğeni kavramını sorguluyor.

Ulya Soley küratörlüğünde düzenlenen sergi, Alex Da Corte ve Jayson Musson, Bruno Miguel, Cameron Askin, FAILE, Farah Al Qasimi, Gülsün Karamustafa, Hayırlı Evlat, Miao Ying, Nick Cave, Olia Lialina ve Mike Tyka, Pierre et Gilles, Slavs and Tatars ve Volkan Aslan'ın yapıtlarını sunuyor.

İlkokul - Ortaokul

Öğrenilecek Kavramlar

Güncel Sanat
Heykel Sanatı
Yerleştirme (Enstalasyon) Sanatı
Yapay - Doğal
Sanat - Zanaat
Orijinal - Kopya
Popüler Kültür
Görsel Dil - Görsel Kültür
Yüksek Kültür
Fiziksel - Dijital
Bit Pazarı
Melez Form
Buluntu Nesne
Dijitalleşme
Çoğulculuk - Kapsayıcılık
Sanatsal Değer
Gerçeküstü
Sembolizm
Estetik

Öğrenilecek Sözcükler

Karnaval
Kültür
Mabet
Sembol
Figür
Estetik
Seramik
Porselen
Beğeni - Zevk - Yargı
Avangard
İroni
İmge
Spiritüel
Absürt
Kurgusal
Minimalist

Bunları Biliyor muydunuz?

Güncel Sanat nedir?

Güncel demek bugüne ait, bugünle alakalı demektir. Yani güncel sanat geçmişte değil şimdi yapılan sanat eserlerini kapsıyor ve günümüz sanatı anlamına geliyor. Güncel sanat sadece belirli bir grup, tarz ya da teknikle bağlantılı değildir, basitçe günümüze ait sanatı ifade eder.

Beğeni - Zevk - Yargı ne anlama gelir?

Beğeni: Kişiye, bir şey için, güzel ya da çirkin, iyi ya da kötü yargısını verdiren duygu.

Zevk: Hoşa giden ya da çekici bir şeyin elde edilmesinden, düşünülmesinden doğan hoş duyum ya da duygu.

Yargı: Düşünme, kavrama, karşılaştırma, değerlendirme gibi yollara başvurularak, kişi, durum ya da nesnelerin eleştirel bir biçimde değerlendirilmesi.

İroni nedir?

İroni; söylenenin tam tersinin kastedildiği, esprili ifadedir. Söylenen ya da yapılan eylem, ciddi görüntüsü altında, karşı söylemi ya da eylemi çağırır.

Absürt nedir?

Fransızca kökenli olan Absürt kelimesi, gündelik yaşamda "saçma", "uyumsuz", "abartılı" anlamlarında kullanılmaktadır.

Sembol - Sembolizm ne anlama gelir?

Bir sembol, anlatmak istediği şeyi en kesin, en belirli, en sade, en doğal şekilde ifade eden işarettir. Örneğin; harita üzerinde bir çadır resmi, herkes tarafından kamp yapılabilecek yerlerin belirtilmesi olarak anlaşılır. Sembolizm; semboller yardımıyla farklı dillere, kültürlere sahip insanların arasında ortak iletişimi sağlamak veya her şeyin sade ve insani öğelere, sembollere indirgenerek ifade edilmesi olarak da tanımlanabilir.

İmge nedir?

Düşsel olarak tasarlanan ve gerçekleşmesi özlem olarak duyumsanan şey, düş.

Kültür nedir?

Bir toplumun duyuş ve düşünüş birliğini oluşturan, gelenek durumundaki her türlü yaşayış, düşünce ve sanat varlıklarının hepsi.

Popüler Kültür nedir?

Yirminci yüzyıldan sonra etkisini gösteren ve toplumsal modernleşmenin bir sonucu olarak ortaya çıkan bir kavramdır. Genel olarak eski "halk kültürü" kavramı yerine geçmektedir. Toplumsal kültürün ve günlük yaşamdaki alışkanlıkların biçimsel anlamda farklılaşması ve kitleler tarafından rağbet görmesi anlamına gelir. Popüler kültür için belli bir dönem için geçerli olan, hızlı üretilen ve hızlı tüketilen kültürel öğelerin bütünü de diyebiliriz.

Yüksek kültür ne anlama gelir?

Yüksek kültür, yaratıcılığın estetik olarak üst düzey örneklerini ifade eden bir kavramdır. Çeşitli sanat biçimleri, edebiyat, klasik müzik, opera vb. yüksek kültüre örnek olarak sıralanır. Bir toplumun estetik olarak en önemli ürünleri yüksek kültür olarak nitelendirilir.

Görsel kültür ne anlama gelir?

Görsel kültür, kültürün görsel imgelerle ifade edilen yönüdür. Gördüğümüz ya da görmek istediğimiz şeyler sosyal, kültürel ve tarihsel bir sürecin sonucu olarak ortaya çıkar. Görsel kavramını ele aldığımızda ilk aklımıza gelen; gözümüzle görebildiğimiz, dolayısıyla görülebilen her şeydir. İnsan eliyle üretilmiş olan ve görülebilen şeyler görsel kültürün alanına girer. Çekilen bir fotoğraf, yapılmış bir portre, bedende taşınan bir dövme ya da giydiğimiz kıyafet veya parmağımızdaki yüzük birer görsel kültür ürünüdür.

Görsel dil ne anlama gelir?

Dil, düşünce ve duyguları bildirmeye yarayan sözcük ya da işaretlerden oluşan bir anlatım aracıdır. Bir anlaşma düzeni ve öteki kişilerle iletişimi sağlayan ortamdır. Görsel dil ise; görsel ifade ve bu ifadedeki tutarlılık olarak tanımlanabilir. Sanat eserlerinde görsel dil, sanat elemanları ve tasarım ilkelerini kullanarak belli bir ifadeyi aktarmanın aracıdır.

GIF nedir?

GIF, İngilizce, Grafik Değişirme Biçimi anlamına gelen "Graphics Interchange Format"ın kısaltmasıdır. PNG ve JPEG ile birlikte bilgisayar dünyasında kullanılan en yaygın resim saklama biçimlerinden olan GIF, bunlardan farklı olarak piksel tabanlı animasyonların üretilmesine olanak tanır.

Mabet Nedir?

Tapınak, ibadethane ya da mabet; yüce bir varlığa tapınılan ve bazı diğer dini ritüellerin gerçekleştirildiği kutsal yapılara denir.

ESERLER

Bruno Miguel, Yemek Odasındaki Bu İnsanlar (2012-2014)

Yemek Odasındaki Bu İnsanlar, 2012-2014.

Sprey boya, soğuk porselen, poliüretan köpük, tel, akrilik reçine ve porselen üzerine kâğıt hamuru
© Sanatçı | Sapar Contemporary

Eser Bilgisi

Yemek Odasındaki Bu İnsanlar isimli eser başlığını Os Mutantes grubunun Panis et Circenses [Ekmek ve Oyunlar] şarkısının sözlerinden alıyor. Grup 60'ların sonunda Brezilya'daki diktatörlük döneminde Tropicalia hareketinin bir parçası olarak kurulmuş. Heykellerin her biri, sanatçının müzayedelerden veya bit pazarlarından topladığı porselenleri köpük, tel, kâğıt hamuru gibi malzemeler ve çarpıcı renkler kullanarak dönüştürülmesiyle yapılmış. Eserde yapay ve doğal aynı anda çağrıştıran melez formlarda sunuluyor. Zamanında en önemli misafirler için saklanan ve belki de çok az kullanılan fincan ve tabaklar, sanatçının kurguladığı bu coşkulu ormanın parçası haline geliyor. Yerleştirme Brezilya'nın sömürge geçmişiyle bağlantılı olarak Rio de Janeiro'da gerçekleşen ve tarihi 17. yüzyıla dayanan Rio Karnavalı'nın renkli dünyasını bir araya getiriyor. Ülkede tarihsel olarak bir arada var olmuş ve kültürel kimliği şekillendirmiş yüksek/aşağı kültür, üst/alt sınıf gibi karşıtlıklara işaret ediyor. Ulaşılması güç sınıfın temsili porselenler ve kitle kültürü tarafından benimsenen neon renkli palmyeler, yemek masasında bir araya gelebilir mi?

Sorular

1. Bu eser neye benziyor, size neyi hatırlatıyor?
2. Evinizde hiç kullanılmayan, misafirler için saklanan eşyalar var mı?
3. Bit pazarı nedir?
4. Müzayede nedir?
5. Porselen nedir?
6. Seramik nedir?
7. Seramik ve porselen aynı şey midir?
8. Karnaval nedir? Bildiğiniz karnavallar var mı?

Cevaplar

1. Öğrencinin kendi cevabı.
2. Öğrencinin kendi cevabı.
3. Bit pazarında kullanılmış mallar, ucuz eşyalar, koleksiyonlar ve antikalar satılmaktadır.
4. Müzayede ya da açık artırma, taşınır ya da taşınmaz malların en yüksek parayı teklif eden kişiye satıldığı bir satış yöntemidir.
5. Porselen, sadece doğal kaynaklı ham maddelerden üretilen bir maddedir. Beyazlığını kullanılan boyalardan değil, kullanılan ham maddelerden alır.
6. Kilin fırınlanmış, sertleşmiş halidir.
7. Seramik, killi toprağın ısıtılması ve sertleştirilmesi işlemlerinden elde edilen inorganik bir malzemedir. Porselen de killi topraktan elde edilir fakat seramiğe göre çok daha yüksek sıcaklıkta sertleştirilir. Seramik mat ve donuktur, porselen ise açık, şeffaf ve yarı saydamdır.
8. İnsanların yılın belli zamanlarında şaşırı kılıklara girerek yaptıkları şenlik ve eğlenceye karnaval denir. (Öğrencinin kendi cevabı. Örnek: Rio Karnavalı, Venedik Karnavalı, Kış Karnavalı vb.)

Etkinlik Önerisi

Mekân: Pera Müzesi, 4. ve 5. Kat

Sergi: Zevk Meselesi

İlgili Alanlar: Sanat

Yaş Grubu: 7-12

Araç-Gereç: Tel, gazete kâğıdı, tutkal, dolu malzemeleri (yün, kutu, kumaş vb.), çeşitli objeler (düğme, tüy vb.), leğen, guaj/akrilik boya, su kabı, sulu boya fırçası

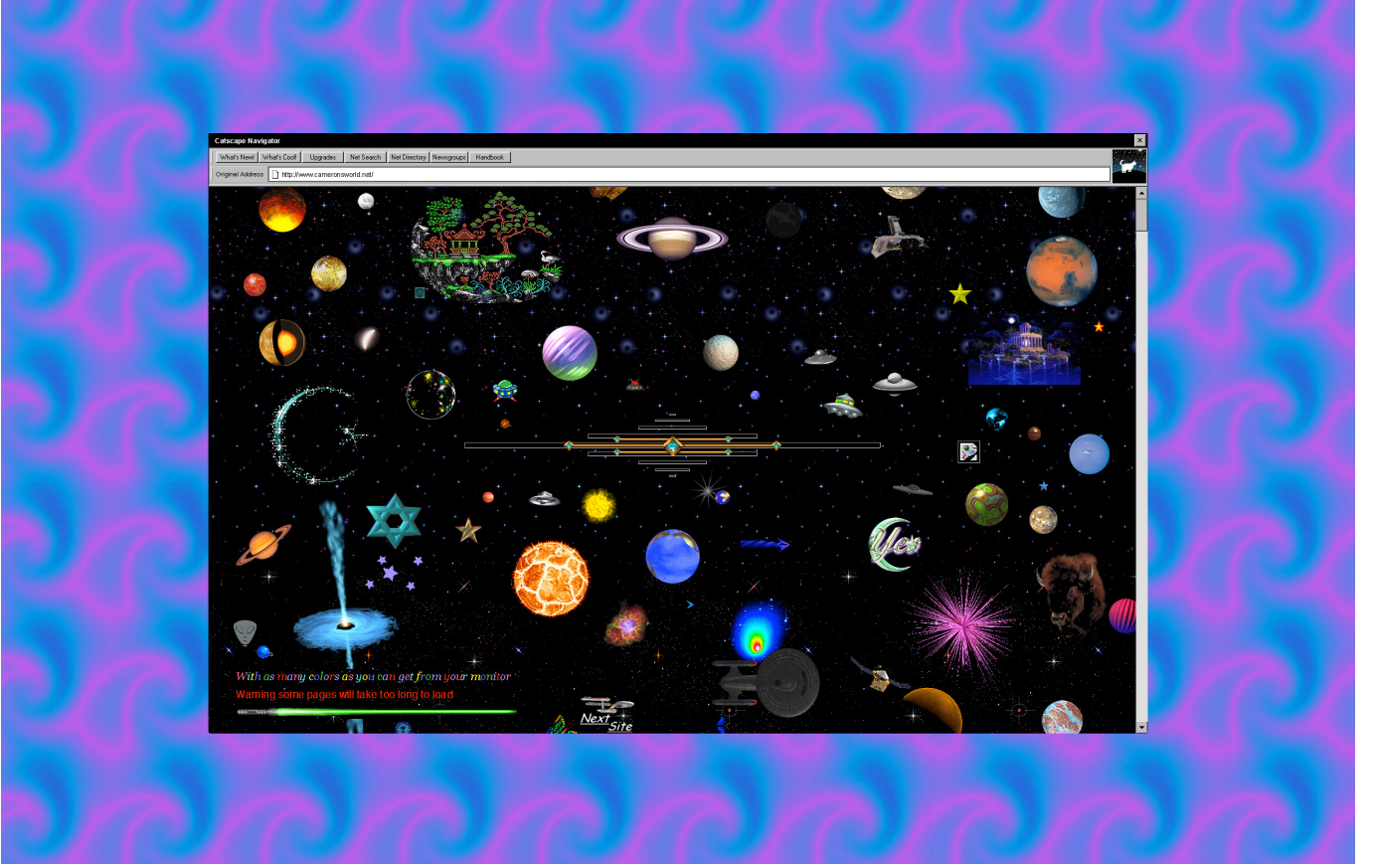
Kazanım: Zevk Meselesi sergisinde yer alan eserleri tanımak ve öğrenmek, kâğıt hamuru yapımını öğrenmek, el-göz koordinasyonunu, üç boyut kavramını, hayal gücü ve yaratıcılığı geliştirmek.

Süreç:

Kâğıt Hamuru ile Üç Boyutlu Figürler

Öğrencilere kâğıt hamurunun yapımı hakkında öğrencilere bilgi verilir. Ardından hangi figürün yapılacağına karar verilir. Yapılacak figürün dengeli biçimde durabilmesi için telden iskeleti yapılır. Dolgun olması istenen kısımlar dolgu malzemeleriyle beslenir. Kâğıt hamuruyla tüm yüzey, figürün formuna göre kaplanır. Kâğıt hamuru kurduktan sonra guaj/akrilik boya ile figürün boyanması istenir. Gövdeye çeşitli objelerle, figüre uygun eklemeler yapılabilir.

Cameron Askin, Cameron'un Dünyası (2009)

Cameron'un Dünyası, 2009

cameronsworld.net

Javascript, backend development: Anthony Hughes

Müzik : Robin Hughes

Video, 7'58"

© Sanatçı

Eser Bilgisi

Cameron'un Dünyası, 90'ların başında açılan GeoCities adlı web sayfası sağlayıcısından görsel ve metinleri bir araya getiren bir internet kolajı projesi. GeoCities, kullanıcıların kendi web sitelerini açabildiği ve bu sitelerin temalarına göre aratılabildiği ücretsiz bir platform olarak 1994-2009 yılları arasında aktif olarak kullanıldı. Kapatıldığında 38 milyonun üzerinde web sitesine ağ sağlıyordu. Cameron'un Dünyası bu zengin kaynaktan binlerce ikonik arşivsel materyali bir araya getiriyor: "yapım aşamasında" tabelaları, Furby gif'leri, simli güller, neon gezegenler, sevgili arayanlar ve dramatik özlü sözler. İnternetin en kişisel köşelerinden detayları sunan video, o dönemin görsel kültürüne dair gerçekçi bir fikir veriyor. Tüm kullanıcılara ücretsiz erişim imkânı tanıyan bu platformda herkesin yaratıcılığını özgürce ortaya koyabildiği son derece detaylı sayfalara rastlamak mümkün. Bugün ise internet üzerindeki görselliğin daha yalın, ticari amaçlara hizmet eden, farklı dünyalarda kaybolmamıza izin vermeyerek bizi alışkın olduğumuz içeriğe yönlendiren ve fiziksel dünyamıza yakın bir dili var. Cameron'un Dünyası, "Eskinin internetine bir aşk mektubu".

Sorular

1. Bu eser neye benziyor, size neyi hatırlatıyor?
2. Kolaj / internet kolajı nedir?
3. İnternet sanatı nedir?
4. Arşiv / arşivsel materyal nedir?
5. Sizce internet arşiv yapmak için uygun bir araç olabilir mi?

Cevaplar

1. Öğrencinin kendi cevabı.
2. Kolaj; her tür malzemenin (kâğıt, kumaş, plastik vb.) bir yüzey üzerine yeni bir kompozisyon oluşturacak düzende yapıştırılması ile yapılan resim tekniğidir. İnternet kolajı ise; internette kullanılan emoji, gif gibi ifadeler, dijital imajlar, fotoğraflar gibi görselleri bir kompozisyon oluşturacak şekilde düzenleyip dijital bir görsel yaratmaktır.
3. İnternet sanatı, interneti temel gereç olarak kullanan ve video sanatında olduğu gibi konusunu da kullandığı mecradan alan; dolayısıyla İnternet, İnternet kültürü, teknoloji-toplum ilişkileri gibi konuları irdeleyen kültürel üretim şekli, sanat çeşididir.
4. Arşiv, bütün dünyada kurumların kişilerin faaliyetleri sonucunda meydana gelen, bilgi değeri olan ya da tekrar kullanılmak üzere üretilen her türlü görsel, yazılı ve data bilgilerinin muhafaza edildiği yerdir.
5. Öğrencinin kendi cevabı.

Mabet, 2016 – 2020
Yerleştirme
Heykel, çini karo, yapma çiçek
© Sanatçı

Eser Bilgisi

Mabet, sanatçı ikilisi FAILE'ın 2016 yılında gerçekleştirdikleri bir yerleştirmeyi sergi için yeniden düzenledikleri bir proje. Yol kenarı mabeti, dua çarkı, tapınaklar gibi farklı ibadet öğelerinden ilham alan ve bu yapıları güncel bir görsel dille yeniden ele alan sanatçılar ilahi olanla gündeliği bir arada düşünüyor. Böyle bir yapıda görmeye alışkın olduğumuz Meryem Ana figürünün yerini elinde kaykay tutan bir kadın figürü alıyor, arka plandaki İslami motiflerle bezenmiş çini yerleştirmesi ise bir caminin duvarlarını çağrıştırıyor. Dini sembollerin doğrudan işaret ettiği inanç sistemlerinden çeşitli ipuçlarını bir araya getiren yerleştirme, Batı'yı merkezine alan modern ve güncel sanat pratiklerine karşı, sıradan bir gündelik hayatın ötesinde bir gerçekliğe inanmanın umudunu taşıyor. Mabet, sınıfsal bir farklılık gözetmeksizin paylaşılan anılar ve öngörülemez geleceklerin herkesi ortak paydada buluşturabileceği kurgusal bir hafıza mekânı.

Sorular

1. Bu eser neye benziyor, size neyi hatırlatıyor?
2. Yerleştirme (enstalasyon) sanatı nedir?
3. "Görsel dil" kavramı size neyi çağrıştırıyor?
4. Kaykaya biniyor musunuz? Tecrübeniz varsa paylaşınız.
5. Bir toplumda, herkesçe paylaşılan ortak anılara örnek verebilir misiniz?
6. Kurgusal ne demektir?
7. Çini nedir?

Cevaplar

1. Öğrencinin kendi cevabı.
2. Yerleştirme sanatı olarak da bildiğimiz enstalasyon, geleneksel sanat eserlerinden farklı olarak mekân ile birlikte ve mekânı kullanarak yapılan bir sanat türüdür.
3. Öğrencinin kendi cevabı. Görselliğin ifade edilmesi ilkel insanların mağara duvarlarını süslemesiyle başlamıştır. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte günümüzde mağara duvarlarının yerini televizyon, bilgisayar ya da reklam panoları gibi kitle iletişim araçları aldı. Gündelik hayatta karşımıza çıkan görsellerin ve imgelerin tümü, güncel görsel dili oluşturmaktadır.
4. Öğrencinin kendi cevabı.
5. Öğrencinin kendi cevabı. (Örneğin; bayramlar, ülkenin tarihi, önemli kişilerin doğum günleri vb.)
6. Kurgu olan yani gerçek olmayan; yazar veya sanatçının hayal gücünü kullanarak oluşturduğu eserlere kurgusal denir.
7. Toprağın pişirildikten sonra şekil verilip kap-kacak, tabak, vazo, sürahi vb. eşyalar üretilmesine dayalı bir el sanatıdır. Aynı zamanda fayans, porselen tabak, seramik gibi eşyaların süslenmesinde kullanılan bir yüzü sırlı, renkli dekor ve motiflerle işlenmiş kaplama malzemesi ve bu malzemeye işlenmiş eşyalara da çini denir.

Etkinlik Önerisi 1

Mekân: Pera Müzesi, 4. ve 5. Kat

Sergi: Zevk Meselesi

İlgili Alanlar: Sanat

Yaş Grubu: 7-12

Araç-Gereç: Resim kâğıdı, gri ya da siyah fon kartonu, keçeli kalemler, kurşun kalemler, silgi

Kazanım: Zevk Meselesi sergisinde yer alan eserleri tanımak ve öğrenmek; yalınlık, detay araştırması ve karakteristik özellik oluşturabilme yönünde hayal gücü ve yaratıcılığı geliştirmek.

Süreç:

Somut Objeden Soyutlama ile Sembol Tasarımı

Öğrencilerle soyut ve somut kavramları hakkında, Mabet eserindeki semboller ve anlamları üzerinde sohbet edilir. Ardından hangi figür üzerinde çalışılacağına karar verilir. Yapılacak figürün önden, yandan, yakın plan gibi detaylı fotoğraflarına bakılması istenir. Amacın; ilgili figürün, somuttan soyuta doğru bir çalışma yöntemiyle sembolize edilmesi olduğu vurgulanır. Figür birden fazla kez çizilerek, her seferinde adım adım sadeleştirmelere gidilir. Çalıştıkları figürün karakteristik özelliklerinin dikkate alınması ve bunların yalınlaştırılarak adım adım uygun geometrik biçimlere dönüştürülerek çizilmesi istenir. Örneğin karınca figüründen yola çıkıldıysa; karıncanın tamamı çizildiğinde, sadece antenleri ve kafası çizildiğinde, sadece vücudun ana parçaları farklı çizgisel formlarla öne çıkarılarak çizildiğinde de bu figürün karınca olarak tanımlanabileceği vurgulanır. Adım adım sadeleşerek soyutlanan figür çalışmaları, gri ya da siyah fon kartonu üzerine çiziliş evrelerine göre sırasıyla yapıştırılır.

Etkinlik Önerisi 2

Mekân: Pera Müzesi, 4. ve 5. Kat

Sergi: Zevk Meselesi

İlgili Alanlar: Sanat

Yaş Grubu: 7-12

Araç-Gereç: Beyaz kâğıt, ince uçlu ahşap çubuk/ucu sivri (kesici olmayan) araç, pastel boya

Kazanım: Zevk Meselesi sergisinde yer alan eserleri tanımak ve öğrenmek; yapıp yeniden bozma, hayal gücü ve yaratıcılığı geliştirmek.

Süreç:

Resim: Pastel Boya ile Kazıma

Öğrencilerle kazıma tekniği hakkında konuşulur. Ardından beyaz kâğıda belirli aralıklarla pastel boyalara farklı renklerde çizgiler çizilmesi önerilir. Çizgilerin arasını renk renk tamamen doldurarak boyamaları istenir. İkinci bölümde ise boyadıkları renkli katın üzerine siyah pastel boya ile tamamen boyamaları söylenir. Kazınacak duruma gelen kâğıdı sivri uçlu bir alet yardımıyla, üst katmandaki siyah pastel boya kazınarak alt kattaki renklerin ortaya çıkması sağlanarak öğrencilerden kaykay parkuru resimleri yapması istenir.

Nick Cave, Drive-By (2011)

Drive-By, 2011

Video, 10'05"

© Sanatçı

Jack Shainman Gallery, New York

Eser Bilgisi

Sanatçı ve dansçı Nick Cave, 1992 yılından beri Soundsuit [Ses-giysisi] adını verdiği, giyildiğinde ses çıkaran kostümler tasarlıyor. İlk Ses-giysisini Los Angeles'ta polislerin siyah aktivist Rodney King'i darp etmesine karşı bir direniş olarak üreten sanatçı, bugüne dek 500'ün üzerinde kostüm tasarladı. Bedeni tamamen saklayan bu kostümler, ırk, cinsiyet, sınıf gibi kimliğe dair göstergeleri görünmez kılıyor. Sanatçının tüy, boncuk, saç, plastik düğme gibi gündelik malzemeler kullanarak ürettiği bu kostümler, zanaat ve sanatı beraber düşünmemize olanak tanıyor. Kostümlerin birer performansa dönüştüğü Drive-By, müzik eşliğinde, hiçliğin ortasında özgürce dans eden figürler sunuyor. Bazen yavaşlatılmış bazen hızlandırılmış sekanslar ve yuvarlanan, zıplayan veya gökten düşen figürler aracılığıyla festivali andıran, kurgusal bir dünya yaratılıyor. Çok renkli, çok kültürlü ve kapsayıcı bu dünya, beyaz, minimalist ve eril modernist estetiğe karşı coşku dolu bir duruş sergiliyor.

Sorular

1. Bu eser neye benziyor, size neyi hatırlatıyor?
2. Kostüm nedir? Arkadaşlarınızla kostümlü partiye katıldınız mı?
3. Dans etmeyi seviyor musunuz? Hangi tarz dans hoşunuza gidiyor? (Bale, hip-hop, urban, modern dans vb.)
4. "Çok kültürlülük" denince aklınıza ne geliyor?

Cevaplar

1. Öğrencinin kendi cevabı.
2. Kostüm, tiyatro, dans, opera, bale gibi görsel sanat sahnelerinde ya da kamera önünde bir gösteriyi sunarken giyilen giysi ve aksesuarlardır. Kostümler, etkinliklerin önemli bir görsel unsurudur. Kostümler, izleyiciyi gösteriye katar, oyuncunun sahne heyecanını yatıştırır, kostümler kişileştirmeyi ve değişimleri yansıtır. Tiyatroda kostüm ise, o dönemin gözümüzde daha iyi canlanması için kullanılır. Ayrıca karakterin kostüm yoluyla yoğunlaştırılması, oyuncunun karşısındaki oyuncular için çok yararlı olur, çünkü kostüm ile onlarda yaratılması gereken atmosfere daha çabuk alışılır.
3. Öğrencinin kendi cevabı.
4. Öğrencinin kendi cevabı. (Çok kültürlülük, birçok farklı kültürün bir arada yaşadığı toplumu tanımlayan bir kelimedir. Çok kültürlü bir toplumda bütün kültürlerin birbirine saygılı olması gerekmektedir. Genel olarak birçok farklı ülkeden kişiler bir yere göç ederek orada yaşamaya başladığında çok kültürlülük oluşur.)

Etkinlik Önerisi

Mekân: Pera Müzesi, 4. ve 5. Kat

Sergi: Zevk Meselesi

İlgili Alanlar: Sanat, Tasarım

Yaş Grubu: 7-12

Araç-Gereç: Beyaz ya da renkli fon karton, yapıştırıcı, makas, kurşun kalem

Kazanım: Zevk Meselesi sergisinde yer alan eserleri tanımak ve öğrenmek, kâğıdın kullanım olanaklarını öğrenmek, el-göz koordinasyonunu, üç boyut kavramını, hayal gücü ve yaratıcılığı geliştirmek.

Süreç:

Kâğıt Maske Tasarımı

Öğrencilere atık kâğıtlarla denemeler yaptırılır. Böylelikle kâğıdın kullanım olanaklarını ve düşüncelerini deneyimleyebilme ortamı sağlanmış olur. Ardından arzu ettikleri türde kâğıtlar kesilerek, katlanarak, yuvarlanarak üç boyutlu maskelere dönüşür. Özellikle kâğıdın kolay şekil alabilirliği bol deneme yapma imkânı tanıdığı için, öğrenciler yaratıcı düşüncelerini geliştirir. Kâğıdın kullanım olanaklarını keşfederek üç boyutlu maskeler tasarlarlar.

Sorular

1. Bu eser neye benziyor, size neyi hatırlatıyor?
2. Bu eserlerin yapımında kullanılan malzeme nedir?
3. Evinizdeki fincanların, tabakların hangi malzemeden yapıldığını biliyor musunuz?
4. Evinizdeki fincanların, tabakların desenlerine daha önce dikkat ettiniz mi? Nasıl figürler var?

Yanıtlar

1. Öğrencinin kendi cevabı.
2. Kil / çamur.
3. Öğrencinin kendi cevabı. (Örnek: Porselen, seramik, cam vb.)
4. Öğrencinin kendi cevabı. (Örnek: Yaprak, çiçek, geometrik şekiller vb.)

Etkinlik Önerisi

Mekân: Pera Müzesi, 4. ve 5. Kat

Sergi: Zevk Meselesi

İlgili Alanlar: Sanat, Tasarım

Yaş Grubu: 7-12

Araç-Gereç: Kâğıt bardak, oyun hamuru, tutkal, makas, boyalar

Kazanım: Zevk Meselesi sergisinde yer alan eserleri tanımak ve öğrenmek, el-göz koordinasyonunu, üç boyut kavramını, hayal gücü ve yaratıcılığı geliştirmek.

Süreç:

Boz Yeniden Yap Atölyesi

Öğrencilere özgün tasarım ve ileri dönüşüm hakkında bilgi verilir. Var olan objeleri parçalara ayırdıktan sonra yeniden yaratacakları tasarımları hayal etmeleri istenir. Hayal ettikleri tasarımların işlevleri ya da ne anlattıkları konuşulur. Atölye aşamasında iki adet kâğıt bardak ister makasla kesilerek, ister elle yırtılarak rastgele parçalara ayrılır. Ardından yapıştırıcı, oyun hamuru gibi malzemelerle kâğıt bardak parçalarına yeniden özgün bir form verilir. Tasarlanan obje renkli boyalarla boyanabilir, üzerine şekiller çizilebilir.

Gülsün Karamustafa, Kaplaniye (1983), Karpuz (1986)

Kaplaniye, 1983
Kumaş kolajı
250 x 190 cm
© Sanatçı
Tansa Mermerci Koleksiyonu

Karpuz, 1986
Kumaş, buluntu nesne
100 x 143 cm
© Sanatçı
Büro Sarigedik

Eser Bilgisi

Gülsün Karamustafa uzun yıllardır zamanlar ve coğrafyalar arası kaymalardan beslenen kitsch kavramı üzerine düşünüyor ve üretiyor. Beğeni, yüksek ve aşağı kültürün sınırlarını, tam olarak tarif etmeden göstergeler üzerinden belirlerken, kitsch bu sınırları esnetiyor ve iki taraf arasındaki gri bölgeyi genişletiyor. Sanatçının çalışmalarında da köy estetiğinin kente taşınması önemli bir rol oynuyor. 1980'lerde Atıf Yılmaz'ın Bir Yudum Sevgi filminin sanat yönetmenliğini üstlendiği süreçte evlerden topladığı kumaşlarla yaptığı kolajlar Karpuz ve Kaplaniye, kentin yoğun göç alınca tabakalaşan yapısına sızarak bazı görsel işaretleri yeniden kullanıyor. Uçuş ve Sarmal ise kurgusal bir film setinden, plastik bitkiler ve buluntu nesnelere boyut kazanan kareleri çağırıştırıyor. Evlerde kullanılan ve dolayısıyla filmlere yansıyan nesnelere, kumaşların görsel dili sanatçının eserlerinde sık sık karşımıza çıkıyor.

Sorular

1. Bu eser neye benziyor, size neyi hatırlatıyor?
2. Bu eserlerin yapımında kullanılan malzeme nedir?
3. Buluntu nesne nedir?
4. Buluntu/hazır nesne kullanan ilk sanatçı kimdir?
5. Kolaj ne demektir? Hangi kumaşlardan ne tür bir kolaj yapmak isterdiniz?

Cevaplar

1. Öğrencinin kendi cevabı.
2. Çeşitli renk, tür ve boyutlarda kumaşlar.
3. Buluntu nesne, bir sanat yapıtında kullanılan eski tramvay biletleri, kavanoz kapakları, yırtık gazete kâğıtları gibi sanayi atıkları ile çakıl taşları, kuru ağaç dalları vb. gibi doğal nesnelere belirtmek için kullanılan ifade. Hazır nesne adıyla anılan, sıradan, seri üretim ürünleri karşısında buluntu nesnelere tek olma özelliği taşır. Çoğu kez kolaj ya da birleştirme tekniklerinde, ya da kendi başlarına kullanılabilirler.
4. Buluntu nesne kullanan ilk sanatçı 20. yüzyılın en önemli ressam-heykeltıraşlarından Marcel Duchamp'tır. Nisan 1917'de sıradan bir tesisat parçası (pisuvar) Duchamp tarafından New York'taki bir sergide sergilenmiştir.
5. Kolaj ya da kes-yap, düz bir yüzey üzerine fotoğraf, gazete kâğıdı ve benzeri nesnelere yapıştırılmasıyla ve bazen boya ile de karıştırılarak uygulanan bir resimleme tekniğidir. Öğrencinin kendi cevabı.

Etkinlik Önerisi

Mekân: Pera Müzesi, 4. ve 5. Kat

Sergi: Zevk Meselesi

İlgili Alanlar: Sanat, Tasarım

Yaş Grubu: 7-12

Araç-Gereç: Bir adet tek renk kumaş, çeşitli renklerde desenli kumaşlar, karbon kâğıdı, tutkal, makas, iğne-iplik (isteğe bağlı)

Kazanım: Zevk Meselesi sergisinde yer alan eserleri tanımak ve öğrenmek, doku oluşturmayı ve kolaj yöntemini öğrenmek, el-göz koordinasyonunu, hayal gücü ve yaratıcılığı geliştirmek.

Süreç:

Desenli Kumaşlarla Figür Tasarımı

Öğrencilere kumaşlarla yapılan kolaj çalışmaları hakkında bilgi verilir. Kıyafetlerde, halılarda ya da çeşitli sanat eserlerinde kullanılan desenler, motifler ve kumaşın farklı kullanım alanları hakkında sohbet edilir. Atölye aşamasında tek renkli büyük kumaş zemin olarak kullanılır ve üzerine karbon kâğıdı yardımıyla diledikleri figür çizilir. Bunun için istenilen figür fotoğrafının fotokopisinden yararlanılabilir. Ardından kumaş üzerine çizilmiş figürün üstüne, farklı boyutlarda kesilen desenli kumaş parçalarının tutkal yardımıyla yapıştırılması suretiyle kolaj çalışması tamamlanır. (Tutkal kullanmak yerine iğne-iplik ile kumaşların dikilmesi de tercih edilebilir.)

Öğrenme Alanları	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf
Görsel İletişim ve Biçimlendirme	<p>G.1.1.2. Görsel sanat çalışmalarında farklı materyal, malzeme, gereç ve teknikleri kullanır.</p> <p>G.1.1.3. Duygu ve düşüncelerini görsel sanat çalışmasına yansıtır.</p>	<p>G.2.1.1. Görsel sanat çalışmasını oluştururken karşılaştığı sorunlara çeşitli çözümler bulur.</p> <p>G.2.1.2. Görsel sanat çalışmasını oluştururken beklenmedik/ öngörülemeyen sonuçların ortaya çıkabileceğini fark eder.</p> <p>G.2.1.9. Farklı materyalleri kullanarak üç boyutlu çalışma yapar.</p> <p>G.2.1.10. Görsel sanat çalışmasını oluştururken sanat elemanlarını kullanır.</p>	<p>G.3.1.7. Görsel sanat çalışmalarını oluştururken sanat elemanları ve tasarım ilkelerini kullanır.</p>	<p>G.4.1.1. Görsel sanat çalışmasını oluştururken biçimlendirme basamaklarını kullanır.</p> <p>G.4.1.6. Farklı materyalleri kullanarak üç boyutlu çalışmalar yapar.</p> <p>G.4.1.7. Görsel sanat çalışmalarını oluştururken sanat elemanları ve tasarım ilkelerini kullanır.</p>
Kültürel Miras	<p>G.1.2.1. Sanatın, kültürün bir parçası olduğunu fark eder.</p>	<p>G.2.2.2. Sanat eserlerindeki farklı kültürlere ait motifleri inceler.</p>	<p>G.3.2.3. Sanat eserlerinin madde, form ve fonksiyonu arasındaki ilişkiyi açıklar.</p>	<p>G.4.2.5. Görsel sanat alanındaki meslekleri söyler.</p>

Sanat Eleştirisi ve Estetik	<p>G.1.3.2. Sanat eserinin biçimsel özelliklerini söyler.</p> <p>G.1.3.3. Sanat eserleri arasındaki farklılıkları açıklar.</p>	<p>G.2.3.1. Sanat eserinin konusunu söyler.</p>	<p>G.3.3.1. Yerel kültüre ait motifleri fark eder.</p> <p>G.3.3.4. İncelediği sanat eseri hakkındaki yargısını ifade eder.</p> <p>G.3.3.5. Sanat eseri ve sanat değeri olmayan nesnelere arasındaki farkları ifade eder.</p> <p>G.3.3.6. Sanat eserinin bir değere sahip olduğunu fark eder/kavrar.</p>	<p>G.4.3.3. Estetik tercihlerin kişilere göre nasıl değiştiğini ifade eder.</p>
------------------------------------	--	---	---	---

Ortaokul Grupları

Kazanımlar

Öğrenme Alanları	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
Görsel İletişim ve Biçimlendirme	<p>G.5.1.7. Görsel sanat çalışmalarını oluştururken sanat elemanları ve tasarım ilkelerini kullanır.</p>	<p>G.6.1.2. Görsel sanat çalışmasını oluştururken farklı materyalleri ve teknikleri kullanır.</p> <p>G.6.1.4. Seçilen tema ve konu doğrultusunda fikirlerini görsel sanat çalışmasına yansıtır.</p> <p>G.6.1.9. Görsel sanat çalışmalarını oluştururken sanat elemanları ve tasarım ilkelerini kullanır.</p>	<p>G.7.1.2. Görsel sanat çalışmasında sanat tekniklerini birlikte kullanır.</p> <p>G.7.1.4. Görsel sanat çalışmasında geleneksel ve güncel sanat malzemeleri ile teknikleri kullanır.</p> <p>G.7.1.8. Görsel sanat çalışmalarını oluştururken sanat elemanları ve tasarım ilkelerini kullanır.</p>	<p>G.8.1.3. Görsel sanat çalışmasını oluşturmak için güncel sanattan yararlanır.</p> <p>G.8.1.8. Farklı teknik ve materyalleri bir arada kullanarak üç boyutlu çalışma yapar.</p> <p>G.8.1.9. Görsel sanat çalışmalarını oluştururken sanat elemanları ve tasarım ilkelerini kullanır.</p>
Kültürel Miras	<p>G.5.2.1. Yerel kültüre ait motifleri açıklar.</p> <p>G.5.2.3. Geçmişte ve günümüzde yapılmış olan sanat eserleri arasındaki farklılıkları söyler.</p> <p>G.5.2.5. Kullanılan sanat malzemeleri ile görsel sanat alanındaki meslekleri ilişkilendirir.</p>	<p>G.6.2.1. Bir sanatçının eserlerinde seçtiği konuyu, kullandığı malzeme ve tekniği açıklar.</p> <p>G.6.2.5. Görsel sanatlar, tarih ve kültürün birbirlerini nasıl etkilediğini açıklar.</p>	<p>G.7.2.1. Sanat eserlerindeki üslupları açıklar.</p>	

<p>Sanat Eleştirisi ve Estetik</p>	<p>G.5.3.2. Seçilen sanat eserinin görsel özelliklerini analiz eder.</p> <p>G.5.3.3. Seçilen sanat eserinin içeriğini yorumlar.</p> <p>G.5.3.4. Bir sanat eserini yapıldığı dönem ve şartlara göre analiz eder.</p> <p>G.5.3.6. Sanat eserlerinin neden farklı değerlendirildiğini açıklar.</p>	<p>G.6.3.1. Sanat eserini tanımlarken, çözümlerken, yorumlarken ve yargılarken eleştirel düşünme becerilerini kullanır.</p> <p>G.6.3.2. Sanatçının eserinde yansıttığı duygu ve düşünceleri açıklar.</p> <p>G.6.3.3. Görsel dilin ifadeleri aktarmadaki etkisini açıklar.</p> <p>G.6.3.5. Kişisel fikirlerin ve değer yargısının sanat eserinin değerlendirilmesindeki etkisini açıklar.</p> <p>G.6.3.6. Sanat eserinin hisleri, duyguları ve estetik tepkiyi nasıl harekete geçirdiğini açıklar.</p>	<p>G.7.3.1. Sanat eserinde ele alınan tema, konu ve sembolleri tanımlar.</p> <p>G.7.3.2. Sanat eserini değerlendirmek için sanat eleştirisi yöntemini kullanır.</p> <p>G.7.3.3. Sanatçıların eserlerini oluşturma süreçlerini karşılaştırır.</p> <p>G.7.3.5. Kişisel ve bağlamsal bilgiler temelinde sanat eserini inceler.</p>	<p>G.8.3.1. Sanat eserinde kullanılan görsel dilin ifadeleri aktarmadaki etkisini analiz eder.</p> <p>G.8.3.3. Sanatla ilişkili olarak estetiğin ne olduğunu açıklar.</p> <p>G.8.3.7. Popüler kültürün günümüz görsel sanatlarına etkisini açıklar.</p>
---	---	---	---	---

PERA MÜZESİ